

**ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ
ЗА 2018. год.**



Јануар 2018.

САДРЖАЈ

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	3
2. ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ.....	3
3. ОПШТИ ЦИЉЕВИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ.....	4
4. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ	4
5. ИНВЕСТИЦИОНИ ПРОГРАМ	5
6. ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ	5
7. ДЕЛАТНОСТ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	7
I СРЕЂИВАЊЕ МУЗЕЈСКИХ ЗБИРКИ	7
II ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА МУЗЕЈСКИХ ПРЕДМЕТА.....	8
III ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ	9
IV МАНИФЕСТАЦИЈЕ	10
V ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ.....	11
VI СТАЛНА ПОСТАВКА	12
VII КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНА И ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНА ДЕЛАТНОСТ.....	13
VIII БИБЛИОТЕКА.....	16
IX СТРУЧНА ЕДУКАЦИЈА И НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА	17
X НАУЧНИ СКУПОВИ	18
8. ОПРЕМА.....	18
9. РАД ОДЕЉЕЊА ЗА ОПШТЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ.....	18
10. РАЧУНОВОДСТВО МУЗЕЈА.....	20
11. НЕКИ АКТУЕЛНИ ПРОБЛЕМИ МУЗЕЈА.....	20

**ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ
ЗА 2018. год.**

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Рад Народног музеја у Лесковцу одвија се на основу позитивних законских прописа одређених Законом о јавним службама („Службени гласник РС“ број. 42/91 и 71/94), Законом о култури („Службени гласник РС“ број. 72/09), Законом о културним добрима („Службени гласник РС“ број. 71/94) и пратећим подзаконским актима Правилник о регистрима уметничко-историјских дела („Службени гласник РС“ број. 35/96), Правилник о програму стручних испита („Службени гласник РС“ број. 11/96 и 15/96), Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа заштите културних добара („Службени гласник РС“ број. 21/95), Решењу о утврђивању надлежности музеја према врстама уметничко-историјских дела („Службени гласник РС“ број. 28/95), интерних аката, као и стручно-професионалних норми одређених Статутом и пратећом документацијом Интернационалног комитета за музеје при УНЕСКО-у.

2. ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ

Музеј је непрофитна установа културе у служби друштва и његовог развоја, основана са задатком да сакупља, чува, истражује, објављује и излаже материјална и нематеријална сведочанства човечанства ради проучавања, образовања и уживања.

Музеј има за циљ да, испуњавајући обавезе према становницима Лесковца, лесковачког краја, државе Србије, као и целог света, проширује, проучава, документује, штити и чува збирке археолошког, етнолошког, историјског и уметничког карактера, као и да истражује и тумачи историјске процесе значајне за Лесковац и лесковачки крај, тежећи да достигне највише стандарде у свим својим активностима.

Презентацијом и интерпретацијом музејске грађе у једном ширем културном контексту, кроз Сталну поставку и повремене изложбе, приказује се историјски развој и културна баштина лесковачког краја. При томе, основни је циљ усмерен на континуитет живота и окружења у којем су живеле и настајале многобројне културе и народи током 8.000 година дуге историје Лесковца и лесковачког краја.

Сходно Закону о културним добрима, Народни музеј Лесковац је институција која се бави активностима заштите и презентације покретних историјско-уметничких културних добара што подразумева:

- евидентирање и аквизију (набавку путем откупа и донација), документаристичку обраду, конзервацију/рестаурацију и трезорирање (односно трајно чување) историјско-уметничких културних добара,

- различите видове стручно-научних анализа (стручно и научно истраживање музеалија и историјских периода, догађаја и процеса),

- различите видове презентовања резултата путем изложби (сталне поставке и тематске изложбе), других јавних дешавања (предавања, трибине, промоције,

научни скупови...), као и издавања различитих публикација (монографије, зборници, каталози, проспекти,...),

-широк спектар комуникација са широм и стручном јавношћу (стручна вођења, предавања, трибине, научни и стручни скупови и сл.), као и различити пратећи програми (радионице, промоције, филмске вечери, музичке вечери и сл.), увођење нових концепција и технологија у презентацији покретне баштине, као и увођење нових технолошких и техничких решења.

3. ОПШТИ ЦИЉЕВИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ

1. ПОДИЗАЊЕ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА У АКВИЗИЦИЈИ, ЧУВАЊУ И ПРЕЗЕНТАЦИЈИ МУЗЕЈСКЕ ГРАЂЕ И, ПОСЕБНО, СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ У КОЈИМА ЈЕ ОНА СМЕШТЕНА.

- Спровођење археолошких истраживања и рекогносцирање терена,
- Обрада, регистрација и дигитализација збирки и документације,
- Подстицање стручног и научног рада у музеју,
- Обогаћивање фондуса комплетирањем колекција, израда нових сталних поставки и пруређивање тематских изложби.

2.УВОЂЕЊЕ ПОБОЉШАЊА У УПРАВЉАЊУ, АКТИВНИЈЕ УКЉУЧИВАЊЕ УПОШЉЕНИКА У ПРОЦЕСЕ ОДЛУЧИВАЊА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА.

- Подстицати мотивисаност упосленика за усвајање и примену нових знања,
- Спровести континуирану едукацију за упосленике музеја,
- Стварање услова за развој нових услуга и умрежавање ресурса,
- Усклађивање са националним развојним стратегијама и плановима.

3.ПОБОЉШАТИ КОМУНИКАЦИЈУ МУЗЕЈА СА КОРИСНИЦИМА, ПАРТНЕРИМА И САРАДНИЦИМА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ.

- Размена знања и искуства у оквиру струковних националних и међународних организација,
- Повећана присутност Музеја на порталима и друштвеним мрежама,
- Подстицање програма интеракције са корисницима и креирање нових програма у вези са развојем односа са публиком,
- Активније повезивање са културним институцијама, туристичким асоцијацијама и медијима,
- Успостављање међународних контаката и партнерстава, с циљем израде заједничких пројеката, размене изложби и сл.

4. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ

Програмски оквир за 2018. годину условљен је објективним могућностима локалне самоуправе да финансијски прати реализацију постављених планских задатака, као и сопственим напорима да се, писањем пројеката којима ће се аплицирати код Министарства културе и других потенцијалних финансијера, обезбеде додатна средства.

Планиране активности биће усмерене ка следећим циљевима:

- Позиционирање Народног музеја у Лесковцу као лидерске установе културе на југу Србије.
- Презентација културних добара путем нових сталних поставки, осавремењивањем постојећих и реализацијом повремених тематских

изложби из музејских збирки свих одсека. Тиме оне директно постају нова вредност за музејску делатност, за запослене Народног музеја, за Лесковчане и најширу публику.

-Развијање и континуирана делатност педагошке активности Музеја.

-Повећање броја посетилаца.

-Развијање Музеја као места где се стичу нова знања, места сусретања, комуникације и активног и креативног приступа бризи о културној баштини. Осим знања које се преноси посетиоцима, музеј креира атмосферу у којој се људи осећају пријатно и у којој на један неформалан начин размењују сазнања о културном наслеђу. Посетиоци се инспиришу да кроз уживање, релаксирано препознају своју баштину, прихватају је и поштују.

-Јачање присутности у медијима.

-Укључивање сарадника музеја у практичан рад (волонтерски рад, школа археологије на терену, екскурзије до локалитета).

-Промоција културне баштине лесковачког краја путем израде сувенира, одливака, реплика и сл.

-Учешће на научним скуповима у земљи и иностранству, објављивањем радова у стручним и популарним публикацијама.

-Сарадња с другим установама у усавршавању стручњака (размена археолога на терену).

5. ИНВЕСТИЦИОНИ ПРОГРАМ

Инвестиционо-текуће одржавање и опремање у 2018. год.

У оквиру инвестиционог одржавања приоритетни задатак у наредној години је:

-Санација влаге у депоу Музеја,

-Завршетак Лапидаријума на Тргу музеја,

-Пројекат реконструкције крова на „Спомен-кући Косте Стаменковић“,

-Опремање дигесторијума Одсека конзервације,

-Инсталирање даљинског система обезбеђења музеја „Градска кућа“ и видео-надзор у згради Музеја,

-Израда рекламног паноа Народног музеја у Лесковцу у парку код Робне куће.

6. ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ ЗА 2018.

1. РЕКОНСТРУКЦИЈА ЗГРАДЕ МУЗЕЈА. Постојећа зграда музеја грађена је 70 - тих година прошлог века са кровом који је од дрвета, покривен етерит плочама, које су се временом, и услед олујних ветрова у прошлој години, оштетиле и поломиле. Библиотека Музеја, која се налази у поткровљу, са књижним фондом који броји 20.000 наслова, је угрожена услед прокишњавања крова. Такође, због прокишњавања оштећене су и сала за научне скупове и музејска галерија на спрату. Због свега наведеног је потребна хитна интервенција и реконструкција крова.

На згради постоји више различитих типова столарије које су се временом оштетиле. Већина прозора је дрвена, са једноструким стаклом, док је на неким деловима постављена струкурална фасада са металним прозорским оквирима и са једноструким стаклом. Новом реконструкцијом фасаде зграде Музеја извршила би

се и енергетска санација зграде. (За овај пројекат ће Народни музеј конкурисати код Министарства културе и јавног информисања по расписаном конкурс)

2. **II ФАЗА СТАЛНЕ ПОСТАВКЕ - СРПСКИ МАНЧЕСТЕР.** Постојећа стална поставка формирана је 1974. Пројекат подразумева адаптацију, осавремењавање и унапређење поставке. Нове тенденције у музеологији намећу потребу иновативнијег приступа презентовању музејске грађе. Овим пројектом ће се јединствен музејски материјал приказати на савремен, креативан начин, како би што више задовољио потребе корисника. Нова стална поставка прати приказ друштвено-политичког развоја после ослобођења од Турака и развој Лесковца од турске касабе у модеран – индустријски град. Циљ је промовисање и популаризација музејског наслеђа лесковачког краја. (За овај пројекат ће Народни музеј конкурисати код Министарства културе и јавног информисања по расписаном конкурс)

3. **ЈУБИЛЕЈ МУЗЕЈА - 70 ГОДИНА НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ.** Од оснивања Народног музеја у Лесковцу 1948. прошло је тачно 70 година! Овај значајан јубилеј обележаваћемо током читаве године различитим програмима и активностима.

4. **ПРОЈЕКАТ НОВЕ ЗГРАДЕ МУЗЕЈА НА ЦАРИЧИНОМ ГРАДУ - ВИЗИТОРСКИ ЦЕНТАР.** Израда пројектне документације за ВИЗИТОРСКИ ЦЕНТАР на Царичином граду који ће бити у саставу Народног музеја у Лесковцу. (За овај пројекат ће Народни музеј конкурисати код Министарства културе и јавног информисања по расписаном конкурс)

5. Пројекат **ЛАПИДАРИЈУМ** на Тргу музеја – изложбени простор на отвореном на коме ће бити изложени експонати стари више стотина година. Око 15 експоната биће постављено на посебним постаментима, а међу њима и камене статуе богова из римске митологије, тачније – једна палета предмета који ће приказати живот у овим крајевима у 8.000 година дугој историји. То је први пут да ће лесковачки музеј изаћи из зграде и своје експонате изложити на отвореном, чиме ће их учинити приступачнијим посетиоцима. Биће урађене и легенде за слабовиде, чиме ће се успоставити интерактивност и са најширом публиком. Урадиће се и покретне полице, витрине, покретни панои за приказивање нових изложби, простори за организацију промоција, предавања, концерата, радионица за децу. (За овај пројекат ће Народни музеј конкурисати код Министарства културе и јавног информисања по расписаном конкурс)

6. Пројекат реконструкције крова на „Спомен-кући Косте Стаменковић“, која је проглашена културним добром 27. априла 1950. године у складу са Решењем Завода за заштиту споменика културе Ниш, о утврђивању услова за предузимање мера техничке заштите на санацији кровне конструкције куће народног хероја Косте Стаменковића од 8. фебруара 2017. године. Наиме дошло је до прокишњавања

крова а самим тим и до угрожавања објекта у целини па је потребна хитна интервенција на кровној конструкцији.

7. Пројекат санације од влаге подземних просторија - депоа Музеја- где је услед влаге која се појавила у свим депоима музеја угоржено културно благо лесковачког краја од преко 30 000 експоната. (За овај пројекат ће Народни музеј конкурисати код Министарства културе и јавног информисања по расписаном конкурс)

8. Дигитализација и виртуализација најзначајнијих археолошких збирки Народног музеја у Лесковцу (Царичин град, Мала Копашница и Хисар). Рад на дигитализацији, мултимедијалној презентацији музејског фонда и артефаката у циљу представљања јавности културног и музејског наслеђа и стварања интерактивног музеја побољшаће квалитет и квантитет доступних фотографија музејских предмета и каталогизацију информација, тако да оне могу бити брзо пронађене и обрађене за дистрибуцију. – Министарство културе и јавног информисања.

8. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА МУЗЕЈСКИХ ЗБИРКИ као би on-line биле доступне корисницима. Овако ће се побољшати пословање музеја, као и традиционалне активности, као што су прикупљање, управљање и кустоска пракса научних истраживања. Друго, пошто се дигиталне слике лако репродукују, оне имају висок потенцијал за употребу и поновно коришћење у умреженом дигиталном окружењу.

7. ДЕЛАТНОСТ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Активност одељења основне делатности у 2018. години одвијаће се у складу с постојећим законским прописима и стручним стандардима, сходно расположивим финансијским средствима и условима рада. Тежишне активности биће на:

- пројекту II фазе сталне поставке - СРПСКИ МАНЧЕСТЕР,
- припреми тематских и ликовних изложби,
- реализацији сталне поставке у Текстилном музеју у Стројковцу (приступиће се под условом да Министарство културе и информисања одобри средства за овај пројекат).

Истовремено, наставиће се са основним стручним пословима, првенствено на савременој дигиталној обради података о културним добрима која се чувају у Музеју, али неће бити запостављени ни други сегменти музејског посла, од нових изложби, преко стручно-научних истраживања и усавршавања, до маркетиншких промотивних акција.

1 СРЕЂИВАЊЕ МУЗЕЈСКИХ ЗБИРКИ

Аквизиције: Збирке музеја попуњаваће се откупом предмета (у оквиру одређених и сопствених средстава), поклонима, као и теренским истраживањем. Акцент је на откуп експоната за поставку СРПСКИ МАНЧЕСТЕР - ЗЛАТНО ДОБА ЛЕСКОВЦА.

Теренска истраживања:

Будући да се археолошке збирке највећим делом попуњавају путем ископавања, током 2018. године Народни музеј ће на територији коју покрива учествовати у археолошким истраживањима које воде друге институције.

У 2018. години вршиће се рекогносцирање локалитета на територији коју покрива Музеј.

Раd са збиркама: ПРЕДУЗЕЋЕ СЕ АКТИВНОСТИ ДА СЕ ДОКУМЕНТАЦИЈА О МУЗЕЈСКОЈ ГРАЂИ ВОДИ НА ПРОПИСАН НАЧИН.

ПРИОРИТЕТ – у наредном периоду извршиће се подела музејских експоната према врстама културних добара, формирање нових збирки и ревизија етнолошких музејских збирки. Потребно је израдити план развоја збирки и програм дигитализације свих збирки.

Тежиште документаристичких активности ће бити постављено на наставку компјутерске обраде свих збирки посредством професионалног, наменског, софтвера, уз перманентно дигитално снимање (фотографисање и скенирање). С тим у вези, планирана је набавка нове верзије специјализованог софтвера ИМУС Историјског музеја Србије, и хардверска појачања.

У наредном периоду планарају се мере и активности за утврђивање стварног стања и броја предмета и степен инвентаризације археолошке и етнолошке збирке.

-инвентарисања дела предмета из збирке „Царичин град“, откривених током археолошких ископавања на Царичином граду до 1983. год.

-инвентарисање материјала прикупљеног за време систематског рекогносцирања локалитета Обориште, Чука и Код Ћуприју у селу Штулац, локалитета Црквиште у селу Брестовац, локалитета Шљивче у селу Живково, локалитета Селиште у селу Братмиловце, локалитета Шеварике и Кућевиште у селу Чекмин, извршеног у оквиру међународног пројекта организованог од стране ОРЕА Института из Беча, Аустрија у сарадњи са Археолошким Институтом у Београду и Народним музејем у Лесковцу.

II ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА МУЗЕЈСКИХ ПРЕДМЕТА

Музеј је дужан да спроводи превентивну заштиту музејске грађе и документације у депоима и изложбеним просторима у Музеју, Градској кући, Спомен-кући Косте Стаменковића и Текстилном музеју у Стројковцу.

а) Превентивна заштита

- механичка и хемијска заштита уметничко-историјских предмета,
- чишћење предмета,
- израда заштитног материјала (кесе, кутије, фолија и сл.),
- постављање дезинсекционих средстава у текстилне и друге предмете и спровођење одговарајућих мера заштите приликом сређивања збирки.
- дератизација просторија,
- одржавање оптималне релативне влажности у изложбеним просторијама и депоима по врстама материјала и културних добара,
- одржавање оптималног осветљења просторија,

- одржавање оптималне температуре,

У циљу примене превентивне конзервације за депо број 4, 5, и 9, где се чувају текстил, керамика, метал и дрво набавиће се одвлаживач ваздуха за аутоматско подешавање влаге у просторијама.

Рад у збиркама подразумева и континуирано праћење стања, одржавања и предузимања свих мера превентивне заштите, преглед и евидентирање материјала за конзервацију, наставак праћења температуре, влажности ваздуха и микроклиматских промена у депоима музеја.

б) конзервација и рестаурација предмета

Биће обављане текуће конзерваторске активности, са посебним акцентом везаним за II фазу сталне поставке и изложбе које Народни музеј планира за 2018. годину. У конзерваторском раду најзначајнији сегмент представља препознавање и поштовање културног и физичког интегритета и аутентичности појединачних предмета, примерака или збирки. Одсек конзервације и рестаурације, поред заштите предмета за депоновање, вршиће конзервацију и рестаурацију предмета за излагање, у зависности од потреба кустоса, инсталација предмета, сређивања документације.

Планира се конзервација предмета за изложбу о Хисару и 46 предмета из оставе алата са Царичиног града из 1956. године.

III ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

За 2018. годину Народни музеј планира низ тематских и ликовних изложби којима ће промовисати културно-историјску баштину југа Србије, али, уопште, и репрезентативне ликовне ствараоце, домаће и стране, чија дела својим кавалитетом заслужују да се представе публици у музејским галеријама. Прави акценат даће се сопственим тематским изложбама. С тим у вези, радиће се на реализацији изложби и „Ратни пут Моравске дивизије“, коју ће пратити пригодне публикације. Планира се изложба прикаже у Културном центру у Паризу. (За овај пројекат ће Народни музеј конкурисати код Министарства културе и јавног информисања по расписаном конкурсу)

Радиће се и на даљој експлоатацији изложбе „Златно доба Лесковца 1918-1920“, за коју је Народни музеј у Лесковцу, у међумузејској размени, договорио гостовање у музејима у Љубљани и Крању, Словенија.

Ауторске тематске изложбе кустоса музеја:

1. „Ратни пут Моравске дивизије 1914-1918“
2. Цртежи и графике из **Уметничке збирке** Народног музеја у Лесковцу (изложба радова на папиру).

ПО ОДЛУЦИ САВЕТА ЗА ЛИКОВНО СТВАРАЛАШТВО РТС-а ЗА 2018. ГОДИНУ - РАТНИ ПУТ МОРАВСКЕ ДИВИЗИЈЕ - изложба Народног музеја у Лесковцу, посвећена дивизији српске војске у време коначног ослобођења Србије у I светском рату, гостоваће У ГАЛЕРИЈИ РТС-а у октобру 2018. године.

Гостујуће изложбе из других музеја:

1. „Којекуде Карађорђе“, изложба из Војног музеја Београд и Музеја града Новог Сада
2. „Мозаици са Царичиног града“, изложба Републичког завода за заштиту споменика културе Србије
3. Изложба Архива Српске православне цркве "Ослобођење јужних крајева од Турака 1878. године"
4. Изложба из Музеја науке и технике из Београда.

У 2018. години Народни музеј у Лесковцу планира следеће ликовне изложбе:

А) Изложбе по позиву Уметничког већа.

Изложбе ових аутора су на располагању Народном музеју у два термина од фебруара до краја 2018. године, а биће постављене у Галеријема музеја.

1. Изложба радова мр Зорана Костића, професора на Технолошком факултету у Лесковцу
2. Изложба слика Јелене Михајловић из Лесковца

Б) Изложбе по одлуци Уметничког већа на основу расписаног Конкурса

1. Димитрије Пецић, изложба графика.
2. Избор дела из збирке кабинета графике Факултета ликовних уметности у Београду.
3. Лазар Димитријевић, калиграфије.
4. Радован Станојевић, изложба цртежа.

Планира се реализација ликовних изложби у шест термина. Изложбе ће се реализовати у једном од галеријских простора у времену када програмске активности то дозвољавају, а пратиће их штампане и дигиталне верзије каталога.

Б) Изложне на основу захтева за уступање галеријског простора:

1. Балканска смотра младих стрип аутора- **Савремени француски стрип**

Ова изложба ће се реализовати у простору доње, Градске галерије Народног музеја у Лесковцу.

IV МАНИФЕСТАЦИЈЕ

„Музеји Србије 10 дана - од 10 до 10“

Укључивање у манифестацију коју су иницирала два струковна удружења српских музеалаца: Музејско друштво Србије и Национални комитет ICOM-а Србије. Иницијатива музеја широм Србије да се окупе у заједничкој акцији

промовисања културног блага наше земље, "Музеји Србије десет дана од 10 до 10", четврти пут заредом одржаће се ове године у мају. Током десет дана трајања манифестације Народни музеј у Лесковцу учествоваће у обележавању Националне недеље музеја, Међународног Дана музеја и са њим повезану Ноћ музеја. Планиран је следећи садржај:

Дан Музеја

- свечана седница,
- промоција 58. свеске Лесковачког зборника,
- Изложба „Ратни пут Моравске дивизије“ Народног музеја у Лесковцу.

Недеља музеја и Ноћ музеја

- Међународна смотре археолошког филма
- Фестивал етнолошког филма
- Промоција књиге „Археологија музеја Крајине“
- Предавање "Гвоздено доба у лесковачком крају"
- Концерти (ЛИБЕРО, АМОРОЗО, ученика Музичке школе, КУД Абрашевић)

Када је реч о забави, посебан програм посветили смо деци кроз играонице.

Биће одржане МУЗЕЈСКА РАДИОНИЦЕ:

- Књига са налепницама (Праисторија, Рим, Царичин град, Средњи век)
 - Слагалица
 - Игра памћења
 - Направи сувенир
 - Игре наших бака и дедова
 - Кад порастем бићу кустос
 - Представа „Љубав у Лесковац“
 - „Дечији музејон“
- Фотографисање деце са позадином дечака и девојчице из праисторије.

Роштиљијада 2017. године у Градској кући

- Манифестација „Освежи се културом“ - изложба из Музеја вина из Александровца Жупског

Дани града

- Изложба из фонда Народног музеја у Лесковцу.

Програм обележавања 70 година постојања и рада Музеја у Лесковцу

- Отварање II фазе сталне поставке СРПСКИ МАНЧЕСТЕР - виртуална историја града
- Свечана академија
- Документарни филм
- 3Д мапинг НАРОДНИ МУЗЕЈ ЛЕСКОВАЦ - 70 ГОДИНА

Са сродним установама у Србији Народни музеј ће наставити сарадњу и успоставити нову у остваривању заједничких пројеката или пројеката чији је носилац или сарадник Народни музеј у Лесковцу.

V ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Издавачка делатност је значајна пратећа музејска делатност, пре свега у циљу остваривања завршног принципа музеолошке обраде уметничко-историјских предмета (а то је остваривање комуникативности културног наслеђа са јавношћу), али и афирмације остварених резултата музеја.

У наредном периоду обратиће се пажња на издавање публикација везаних за музеологију (водича, каталога изложби, каталога збирки).

У оквиру ове делатности, публиковањем значајних научних и стручних радова, промовише се и представља најширој домаћој и светској јавности материјална и нематеријална културно-историјска баштина Лесковца и југа Србије.

За 2018. годину се планира:

- Монографија 70 ГОДИНА НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ.

- Штампане 58. свеске „Лесковачког зборника“, годишњака који у континуитету излази од 1961. године.

-Штампане водича кроз музејску поставку: ОСАМ ХИЉАДА ГОДИНА ИСТОРИЈЕ ЛЕСКОВАЧКОГ КРАЈА и ЦАРИЧИН ГРАД – ЈУСТИНИЈАНА ПРИМА.

-Припрема дечјег Водича кроз сталну поставку од праисторије до краја позног средњег века.

- Припрема новог водича на српском и енглеском језику о Царичином граду

-Каталог „Оставе римског и византијског новца у Народном музеју у Лесковцу“ (Конкурс Министарства културе)

- Штампане каталога Едукативних радионица у Сталној поставци музеја (Конкурс министарства културе)

- Штампане креативне књижице за децу – Министарство културе и јавног информисања.

VI СТАЛНА ПОСТАВКА

Прва фаза нове сталне поставке Народног музеја у Лесковцу је завршена и тај део поставке отворен је за посетиоце 9. маја у оквиру обележавања Дана Народног музеја 2015. године. Пред нама је обиман посао приступању изради пројеката II фазе, грађевинских и музеолошких, за наставак рада на Сталној поставци, која би обухватила музејски простор на првом спрату.

- реализација II фазе сталне поставке „Времплов лесковачког краја“- СРПСКИ МАНЧЕСТЕР - ЗЛАТНО ДОБА ЛЕСКОВЦА

- израда концепције, синопсиса и експозиционог плана II фазе сталне поставке.

Друга фаза сталне поставке се хронолошки надовезује и обухвата простор од око 280 м², који је архитектонски чини целину, предлажемо смештај поставке у две тематске целине:

1. Од ропства до слободе - где би се приказао динамичан развој Лесковца од турске касабе до града препознатљивог по називу Српски Манчестер. У дугом периоду турске владавине, и поред јаког муслиманског утицаја, он није изгубио свој идентитет. Сачувао је залеђе и обичаје, развијао се и као занатски и трговачки центар, и после ослобођења од Турака створио услове за почетну индустријску

производњу. Народна култура лесковачког краја биће приказана кроз теме: народна архитектура, пољопривреда, ткање, ћилим, реконструкција градске и сеоске куће, уређење куће, обичаји и народне ношње где би била приказана веома богата етнолошка збирка коју поседује Народни музеј у Лесковцу.

2. Лесковац – Српски Манчестер – Златно доба Лесковца - презентација Лесковца као индустријског града. У периоду од ослобођења од политичке власти османског царства крајем 1877. године до почетка другог светског рата, дакле за једва нешто више од шездесет година, Лесковац је доживео заиста диманичну и брзу трансформацију – преображај од тек мало веће вароши оријенталног изгледа средином 19. века до најзначајнијег српског индустријског центра после Београда. Лесковац је имао ту част да, захваљујући развоју текстилне индустрије, крајем деветнаестог и почетком двадесетог века уђе у међународно друштво градова који су носили надимак Манчестер. Приказаће се путем експоната дуални карактер града: С једне стране старинска ношња, с друге стране фракони од енглеског штофа, на једном месту жилаво опстајање неких архаичних заната, на другом заступништво „Стандард Оила“, неугледне и оронуте кафане на периферији са шталама у дворишту и за сељаке и за њихову стоку, а у центру надметање Костића и Париза са игранкама, цез свиркама и пројекцијама тон филма. Период између два светска рата представља и време интензивног развоја Лесковца. Мења се његов урбани лик, турску калдрму замењује коцка и асфалт. У том периоду Лесковац је и центар хемијске, металске и прехрамбене индустрије, занатства и трговине. Имао је и развијену и просвету, културу, уметност, спортски живот и здравство, што му све даје физиономију модерног града.

Лесковац задржава и свој типични изглед који је био мешавина духа турске касабе и модерних грађевина, кривудавих улица са турском калдрмом и главном улицом са коцком, са турском џамијом и новом црквом.

Лесковачка чаршија је била центар свих важних збивања и најбољи показатељ привредног и друштвеног живота. У поставци приказаће се импровизирана улица где би се осетио дух чаршијске средине између два светска рата и то кроз аутентичне излоге опанчарских и коларских радионица, чевапџијница, фризера, трговина колонијалном робом и часовничара.

Уз сталну поставку, у циљу боље комуникације са посетиоцима треба уредити - Лапидаријум, кафе, пулт за продају и простор за дечје и креативне радионице.

Овим пројектом представићемо начин живота локалног становништва лесковачког краја од ослобођења од турског ропства 1878. године и развој Лесковца као трговачког, занатског и индустријског центра.

VII КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНА И ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНА ДЕЛАТНОСТ

У 2018. години биће настављен рад са музејском публиком свих узраста у сталним директним, подстичућим контактима путем обилазака релевантних институција и организација (школе, факултети, туристичке агенције и др.). Посебно ће се радити са децом основношколског и средњошколског узраста, са матурантима, студентима и дипломцима при изради њихових стручних радова. Паралелно с тим, ићи ће широк спектар маркетиншких активности с циљем повећања посете. Путем веб сајта (nmlleskovac.rs) и музејског профила на Фејсбуку „Музеј Лесковац активан профил“, посебна пажња посветиће се пласирању

информација едукативног садржаја које се односе на сам музеј, али и појединце који су оставили траг кроз историју Лесковца и околине. Такође, наставиће се сарадња са средствима јавног информисања (штампа, радио и ТВ, у складу са Статутом Музеја).

- Интензивираће се сарадња са туристичким организацијама. Знатан број посетилаца сталне музејске поставке и издвојених објеката музеја чине организоване школске посете у оквиру ђачких екскурзија ученика из Србије, али и студената из иностранства.

- Појачаће се сарадња Музеја са угроженим друштвеним групацијама. У складу са савременим тежњама музеја и осталих културних установа, као и хуманистичких циљева, посебну пажњу треба обратити на групу људи и деце са инвалидитетом. Помоћ у остваривању њихових интереса у области културе и уметности значајно ће побољшати квалитет њиховог живота.

- Да би се унапредила сарадња на релацији „Музеј–посетилац“, у 2018. години организовано ће се обилазити школе на територији града и шире (средње и основне) и друге државне институције, како би се, у сарадњи са директорима и професорима, ученици и сви заинтересовани упознали са могућностима коришћења музејских садржаја за потребе наставе, и музејска делатност приближила широј јавности.

- Израда виртуалне презентације Музеја

Виртуалном презентацијом музеј се може максимално приближити својим потенцијалним посетиоцима те им пружити прилику да се упознају са самом установом на најбољи и најлакши начин. Овим путем најбоље се може приказати жељени простор, чиме се даје знатно бољи приказ него што се то чини фотографијом или видео-снимком. Квалитетно снимљен и израђен, овакав вид презентације је занимљив за гледање и доприноси бољој видљивости Музеја међу корисницима интернета.

- Израда QR-кодова

Поред виртуалне презентације, у нове технологије које могу помоћи у афирмацији културног наслеђа незаобилазни су QR кодови, посебно ако се има у виду да млади најчешће користе интернет за информисање, забаву и едукацију. QR кодови читају се помоћу смарт-телефона који су данас широко распрострањени, и то на врло једноставан начин: интернет претраживач мобилног телефона директно се усмерава на жељену интернет адресу која се налази у растеру квадратића QR кода. QR кодови могу да садрже податке о самој установи, о изложбама, појединим експонатима, као и слике, документа, аудио и видео-записе. Поред сајта, ови кодови се могу наћи на плакатима, штампаним издањима, али и на сувенирима као што су, на пример, мајце. Овакав вид интерпретације културног наслеђа несумњиво би довео до раста интересовања за рад Музеја.

-Савремен приступ у раду са публиком

Нови тренд Музеја биће усмерен на привлачење публике различитих структура и интересовања, што подразумева: ИЗЛАЗАК ИЗ МУЗЕЈА, МУЗЕЈ НА ОТВОРЕНОМ, АКТИВИРАЊЕ МУЗЕЈСКОГ ТРГА, са низом програма према

свим категоријама становништва. Музејска прича шири се преко нових технолошких решења која се користе за интерпретацију прошлости, садашњости и будућности града кроз комбинацију занимљивих музејских прича.

Услед све бржег развоја технологије и повећања потреба посетилаца, менаџмент Народног музеја у Лесковцу размишља да у својим изложбеним просторијама набави нову опрему која ће посетиоцима пружати посебан осећај задовољства. Стратешки циљ је да се увођењем нове опреме привуче што већи број посетилаца и да им се на што бољи начин презентују предмети у музеју. Планирају се нови, савремени видови презентације: компјутерске анимације, модели, видео линкови, аудио-визуални ефекти:

- 3Д архитектонска реституција и компјутерска анимација,
- Холограм,
- Видео-бим,
- Аудиовизуелна анимација.

Посетилац ће бити велики део музеја будућности, са обиљем садржаја који се може прилагођавати "на преференције корисника у реалном времену", највероватније кроз прилагођавање дигиталних интерфејса са великим подацима.

-Едукативни програми

За 2018. годину, у сарадњи са стручним лицима који се баве едукацијом младих, уметницима и наставницима, осмишљен је едукативни програм који се везује за сталне поставке музеја, за планиране изложбе, као и за шире теме из историје града и његове културе. Предвиђене су и другачије, интерактивне, концепције самих вођења кроз поставке, које би биле прилагођене деци различитог узраста, као и за децу са сметњама у развоју.

Током 2018. године уводи се ПОРОДИЧНИ ПРОГРАМ за децу старијег предшколског и нижег основношколског узраста која долазе у музеј у пратњи родитеља или других чланова породице. Програм се састоји од обиласка сталних поставки музеја пратећи специјално осмишљене и дизајниране публикације.

За 2018. годину планиран је и Породични програм за Царичин град који ће бити осмишљен тако да на занимљив и креативан начин, уз истраживачку мапу деца обилазе археолошки локалитет Царичин град и откривају тајне некадашњег живота у рановизантијском граду.

Током 2018. године планира се интензивнији рад и сарадња са школама и сви едукативни програми прилагођени су наставном плану и програму. Предвиђен је долазак и боравак деце у музејским просторима, али и понуда одласка у школе и извођење радионица у њиховим просторима.

- Дечији музејон

Дечији музејон функционише као дечији музејски клуб који је смештен у простору Градске куће, издвојеног објекта Народног музеја. У њему се окупљају деца, проводе садржајно своје слободно време и развијају позитиван однос према културној баштини, традицији и уметности. Намењен је деци старијег предшколског и млађег основношколског узраста. Опремљен је савременим

техничким помагалима, библиотечким фондом за децу са историјском тематиком, специјално дизајнираним дидактичким и едукативним материјалом.

У дечијем музејону реализоваће се васпитно-образовне активности кроз:

- Индивидуални рад са децом користећи дидактички и едукативни материјал дечијег музејона
- Музејске радионице
- Породичне програме

Летњи камп на Царичином граду

Овим пројектом конкурисаћемо за финансијска средства код Министарства културе и информисања Републике Србије.

Почетком 2018. радићемо на припреми пројектне документације и осмишљавање летњег кампа на Царичином граду. Намењен је деци од 7 до 11 година. Камп ће бити организован за време летњег распуста и трајаће 5-7 дана. Распоред времена биће добро осмишљен распоредом времена по данима.

Током дана деца ће учествовати у различитим креативним радионицама (изради мозаика, сувенира и сл.), уметничким радионицама, слушати предавања, играти различите едукативне игре, учити народне игре, шетати по планини, док ће у вечерњим сатима посматрати звезде, гледати филмове на отвореном и правити вечерње журке.

VIII БИБЛИОТЕКА

У оквиру библиотеке Народног музеја планирају се следећи послови:

- Прикупљање, обрада, чување и заштита књижевне заоставштине књижевника, истраживача културног наслеђа и интелектуалаца лесковачког краја

- Сређивање и библиотечка обрада књижевне заоставштине Жака Конфина, писца који је своја дела посвећивао јеврејској заједници која је до Другог светског рата живела у Лесковцу, Драгољуба Трајковића, једног од најпроминентнијих истраживача историјске прошлости Лесковца и околине, Бране Митровића, лингвисте, аутора Речника лесковачког говора и Томислава Н. Цветковића, књижевника. Такође, радиће се на припреми собе легата за обраду, смештај и изложбу књижевне и интелектуалне заоставштине лесковачких аутора.

- Израда пројекта према Министарству културе и медија **Набавка book-scener-a** за дигитализацију свих издања Народног музеја у Лесковцу и целокупног библиотечког фонда Библиотеке Народног музеја у Лесковцу.

- Припрема за објављивање текста **Репатрирци**, необјављеног дела Жака Конфина које се чува у легату овог писца који је Народни музеј у Лесковцу добио од Јеврејске општине у Београду

- Припреме и реализација укључивања у систем узајамне каталогизације на COBISS платформи. У наредом периоду радиће се на дигитализацији Инвентарне књиге Библиотеке Народног музеја у Лесковцу и израда помоћне инвентарне књиге као и вођење дневне, месечне и годишње статистике коришћења фондова библиотеке

У 2018. години планира се продужетак сарадње и успостављење нових контаката са библиотекама у Србији и шире, уз узајамну размену издања; праћење издавачке продукције из области музеологије и публикација које се односе на културну баштину Лесковца, Јабланичког округа и Републике Србије, уз набавку најновијих издања да библиотечки фонд буде увећан за око 400-450 разних публикација. Набавка публикација односиће се углавном на лесковачки крај, а и шире. Све оне биће стручно обрађене (азбучни, предметни регистар) и заведене у књигу инвентара. Такође, биће урађена и компјутерска обрада сваке публикације. С обзиром на стални развој фонда библиотеке, а која већ садржи око 15.000 публикација, заједно са поклонима, већ се указује потреба за новим полицама. Такође, полице су потребне и у депоима.

У току године извршиће се преглед око 1100 публикација због физичке заштите (лепљење, коричење итд.). Обавиће се дезинфекција (две у току године) књижног фонда ради заштите од микробиолошких оштећења. У плану је да 2018. године библиотеку посети око 500 корисника и да се пружи преко 1500 усмених информација.

IX СТРУЧНА ЕДУКАЦИЈА И НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА

У 2018. години Народни музеј ће као сарадничка, а територијално матична институција, радити на истраживачким пројектима у сарадњи са републичким и регионалним и градским институцијама. Током 2018. године планиране су следећа истраживања:

-У оквиру пројекта Друге фазе сталне поставке планира се истраживање грађе у архивима (Српске православне цркве, Нишке епархије, Српске академије науке и уметности, Војном, Архиву Југославије и Архиву Србије) и институцијама (Народна библиотека Србије, Војни и Историјски музеј, Историјски институт САН-у).

-У оквиру пројекта „Ратни пут Моравске дивизије“ планира се истраживање грађе у архивима и институцијама у земљи и иностранству (Македонија, Бугарска, Албанија, Грчка).

Стручна усавршавања ће се одвијати кроз учешће у научним скуповима и конференцијама, посете репрезентативним изложбама, контакте са матичним музејима; кроз учешће на семинарима о конзервацији и рестаурацији предмета, радионицама које промовишу нове трендове у музеологији, а које организују Министарство културе Републике Србије, Музејско друштво Србије и Национални комитет ИКОМ-а Србије. У априлу Балканска мрежа музеја организује конференцију MET SEE DO, на којој ће наши струњаци узете учешће као предавачи. Упосленици музеја који по систематизацији морају да имају стручни испит биће припремани (менторство) и упућивани у Народни музеј у Београду на полагање стручног испита.

X НАУЧНИ СКУПОВИ

У 2018. години Народни музеј у Лесковцу организоваће научни скуп КУЛТУРНО ИСТОРИЈСКА БАШТИНА ЈУГА СРБИЈЕ поводом 100 година од завршетка Првог светског рата. Скуп ће бити организован октобра/новембра 2018. године, а за средства потребна за његову реализацију Народни музеј ће припремити пројекат којим ће аплицирати на годишњем конкурс Министарства културе и информисања Републике Србије. Радови презентовани на овом скупу биће публиковани у *Лесковачком зборнику* за наредну годину.

Народни музеј у Лесковцу ће и у 2018. години подстицати своје стручњаке да учествују у раду научних скупова које организују друге сродне институције.

8. ОПРЕМА

До друге половине 2003. године Музеј је своју делатност обављао уз минималну опрему.

Од друге половине 2003. године Народни музеј Лесковац је почео процес перманентне набавке неопходне опреме, тако да сада поседује компјутере у свим канцеларијама, три ласерска штампача, један матрични колор-штампач, три скенера, један мултифункционални уређај, ТВ апарат, два дигитална пројектора, два дигитална фото-апарата, факс, комплетан разглас, као и алате комплетне приручне радионице, опрему радионице за конзервацију, опрему за складиштење и излагање музејских предмета .

Канцеларијска опрема коју музеј поседује је углавном стара, дотрајала, али у текућој употреби.

Тежиште набавке опреме је на опреми за чување музеалија: ормани, витрине, планери и касете за излагање. Поред тога, у 2018. години ће набавком нових и доградњом старих уређаја, и умрежавањем бити појачан компјутерски потенцијал, као и ресурси намењени излагању (витрине) и складиштењу музеалија (сталаже, ормани-планери). Такође, планиране су:

- видео камере за Лапидаријум на Тргу музеја.
- административна опрема (рачунари, електро и фото-опрема, намештај и др),
- опрема за културу (витрине, сталаже и др.),
- опрема за јавну безбедност (ПП апарати и дојавни уређаји).

9. РАД ОДЕЉЕЊА ЗА ОПШТЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

а) Правни и административни послови у вези са основном делатношћу музеја:

У функцији остваривања основне делатности Музеја на заштити покретних културних добара обављаће се следећи послови:

- Спровођење правног поступка утврђивања покретних културних добара (претходни поступак, израда и доношење решења),
- Подношење предлога кривичних и прекршајних санкција код деликта у вези са културним добрима, комерцијалног коришћења и поступка у вези несталих и оштећених културних добара.
- Облигационо-правни послови у вези са прибављањем и коришћењем културних добара (донација, легати, уступање на коришћење).
- Учешће у оставинским поступцима.

- Заступање Музеја пред судовима и другим органима у вези са културним добрима (странке, тужбе, жалбе, поднесци, итд.).
- Послови осигурања збирки, гостујућих изложби.
- Израда општих правних аката којима се регулише чување и коришћење културних добара. Правни поступци са страним елементом.

б) Општи правни послови:

Народни музеј, као друштвено правно лице, носилац је низа права и обавеза у вези са којима је потребно обавити текуће послове:

- Заступање Музеја пред судовима и другим органима у свим парницама, радноправним, ванпарничним, управним, прекршајним и поступцима за привредне преступе.
- Статусни и имовинско-правни послови Музеја.
- Облигационо-правни послови (уговори ауторски, издавачки, штампарски, комисиони, о одржавању објекта, закупу, осигурању итд.).
- Као текући послови, редовно ће се израђивати појединачни правни акти, пружати правна помоћ рачуноводству, директору и радницима, а у оквиру делатности Музеја,
- Послови осигарања имовине и радника Музеја.
- Текући послови захтевају праћење норматива у свим областима везаним за пословање Музеја.

в) Административни и други послови

- Координирање рада других одељења Музеја, са шефовима организационих јединица,
- Организација и контрола рада техничке службе Музеја, службе обезбеђења и службе одржавања хигијене у објектима Музеја. Редовно ће се обављати сви послови у вези са инвестиционим, техничким и текућим одржавањем зграда Музеја, противпожарне централе, телефонских централа, машинских инсталација, електро инсталација као и ситније поправке истих.
- Обављање кадровско-административних послова, вођење кадровске евиденције, персоналних досијеа, упитника, промене података, документације код пријема у радни однос и престанка рада, статистичких упитника, здравствених и друге документације.
- Послови пријема поште, деловодног протокола, вођење архиве Музеја, послови у вези са радом органа управљања.
- Израда појединачних и општих аката Музеја, планова, програма и извештаја о раду.
- Организовање слања позивница и других материјала у вези са манифестацијама музеја.

г) Послови безбедности и здравља на раду и противпожарну заштиту

У зависности од финансијских средстава планиран је: испитивање услова радне околине у објектима Музеја, преглед и контрола инсталација у објектима Музеја. У области противпожарне заштите приоритет су: редовни прегледи апарата за гашење пожара, хидрантских инсталација, противпожарне централе, громобранских инсталација, одржавање система за видео-надзор.

Такође, пројектовање и инсталација стабилног система за гашење пожара, израда главног пројекта заштите од пожара за Градску галерију су послови за које је потребно обезбедити знатна финансијска средства.

10. РАЧУНОВОДСТВО МУЗЕЈА

- Послови у рачуноводству обављаће се у складу са Законом о финансијском пословању. Законом о рачуноводству и другим прописима који уређују финансијско пословање Музеја.

- Редовно ће се усклађивати рад са бројним текућим изменама прописа у овој области.

- Обављаће се редовни послови који обухватају: израду финансијског плана и ребаланса, анализу резултата рада и пословање Музеја, периодичне обрачуне и завршни рачун, о чему ће се редовно обавештавати органи управљања и директор Музеја.

- Израђиваће се калкулација за све акције Музеја и обрачунавати законске и уговорне обавезе Музеја.

- Послови контирања и израде налога за књижење.

- Вођење и контрола главне књиге. Контрола благајне.

- Израда образаца и испостављање фактура и статистичких извештаја.

-Обрачунаваће се и исплаћивати зараде запослених у Музеју и друга примања по основу рада.

- Водиће се књига благајне, обрачунавати ауторски хонорари и хонорари за интелектуалне услуге.

- Водиће се све прописане евиденције о исплатама, забранама на зараде и обрачунавати боловања.

- Књига купаца и добављача.

-Рачуноводство ће организовати и спроводити редовне пописе основних средстава и ситног инвентара.

-Редовно ће се обављати послови материјалног књиговодства и књижење материјалног пословања Музеја, вршити набавке средстава за рад и потрошног материјала.

11. НЕКИ АКТУЕЛНИ ПРОБЛЕМИ МУЗЕЈА

Да би Музеј могао боље да функционише, мора да у 2018. години разреши одређене проблеме који су подударни са проблемима свих музеја у Србији, а одnose се на:

- Проблеме санација самих музејских зграда,

- Проблеме неодговарајућих услова чувања, транспорта и излагања уметничко-историјских предмета,

- Проблеме спровођења ефикасних и одговарајућих конзерваторских третмана,

- Проблеме прикупљања, обраде и документовања културних добара,

- Проблеме прилагођавања делатности и активности садашњим токовима развоја музеологије,

- Проблеме непостојања стратешких планова разраде система превентивне заштите,

- На крају, обавеза Градске управе за друштвене делатности да, у складу са законом, обезбеди буџет Народног музеја у оквиру буџета Града Лесковца, како

бисмо реализовали све активности које спроводи Музеј, у складу са Програмом рада који усваја Скупштина Града Лесковца.

Директор
Народног музеја у Лесковцу

Мира Нинишевић